

Årsberetning for Frende Holding AS

Høydepunkter

Nye eiere og distributører
Varig, Lokalbank og Brage

Løfter bærekraft
Offensive strategiske mål

Digitalt løft på BM og PM
Selvbetjening og automatiserte oppgjørprosesser

Godt levert fra hjemmekontor
Stabil drift, tverrfaglige team og god trivsel

God bestandsvekst
Rådgivere og distributører leverer 146 MNOK

Sertifisert Miljøfyrtårn
Tilsluttet Klimapartner

Ny merkevareplattform
Visuell profil og kundeløfte

Terningkast 6
Norges beste reiseforsikring

Teknologer velger Frende
Kåret til en av Bergens attraktive arbeidsplasser for teknologer

Fornøyde kunder
Trygg og riktig skadebehandling (EPSI)

Historisk årsresultat
667 MNOK 29,4 % egenkapitalavkastning

Etterspurte produkter
Livsforsikring i nettbutikken, Frende ung

Hovedtrekk 2021

Historisk resultat med styrket nærhet til kundene

Årsresultatet er rekordhøyt tredje år på rad i forsikringskonsernet, justert for engangseffekter året før. Forsikringsvirksomheten er bunnsolid, og finansavkastningen svært god.

Strategisk spissing mot kjernevirksomheten og tiltak for å styrke lønnsomheten i skadeforsikringsselskapet har gitt svært god effekt gjennom året.

Lønnsomheten i skadeselskapet er lite påvirket av pandemien, men resultatet i livselskapet er preget av negativ utvikling innen uføreproduktet og barne- og ungdomsforsikring. Kundetilfredsheten og skadeoppgjøret er blant Norges beste i uavhengige målinger. Distribusjonen til Frende-bankenes kunder og samarbeidet med eierne har vært vellykket. Distribusjonskraften er økt med nye eiere og styrket nærhet til kundene, og det gir fortsatt stort potensial for ytterligere vekst.

- Resultat før skatt for året var MNOK 667 (mot 723 i 2021, 495 justert for engangseffekter)
- Bestandspremie i konsernet (fjorår korrigert for solgt portefølje) 31.12.2021 er MNOK 2791 (2 645)
- Finansavkastning var MNOK 314,9 (188,6), tilsvarende 6 % (4,1 %)
- Egenkapitalavkastning for året (ROE) etter skatt var 29,4 % (32,1 %)

Skadeforsikring

- Skadeprosent for egenregning i skadevirksomheten var 65,9 % (70,3 %)
- Kostnadsprosent i skadevirksomhet var 17,6 % (17,7 %)

Livsforsikring

- Erstatningsandel i livvirksomheten var 84,2 % (67,3 %)
- Kostnadsandel i livvirksomheten var 128 % (132 %)

Konsernet Frende

Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Frende Holding AS er eid av 14 frittstående sparebanker, i tillegg til Varig Hadeland Forsikring, Varig Orkla Forsikring og Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen. Produktene distribueres gjennom bankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, salg i eget kundesenter og digitalt gjennom eierne, de ti bankene i Lokalbank og frende.no.

Virksomheten i 2021 – styrets beretning

Frende gjør forsikring lettere og mer menneskelig for folk som helst vil slippe å tenke på det og bare vil vite at de er godt dekket. Med 17 solide eiere, og ytterligere ti lokalbanker som distributører, står konsernet støtt i nok et annerledes år. Frende leverer et historisk godt forsikringsresultat for 2021, og svært god finansavkastning.

For å stå støtt i et marked med et krevende konkurransebilde er konsernet de siste årene spisset mot kjernevirksomheten, med vekt på distribusjon gjennom bank. Pensjonsporteføljen er solgt, og partner- og franchisekanalene er avviklet det siste året. Nye eiere er kommet til med tre tidligere brannkasser i Varig.

Ti nye distributører fra Lokalbank begynte i oktober å selge for Frende. Kraften i bankkanalen styrkes med effektivisering av rådgivernes arbeidsverktøy og tydeligere støtte i hverdagen. Løsningene

utvikles videre, slik at Frenedes produkter blir en enda mer naturlig del av bankenes digitale salgsprosesser. Dette er grep som er med på å frigjøre tid til salgsarbeid. Kombinasjonen gir et svært godt grunnlag for videre vekst lokalt og tett på kundene.

I 2021 sikret Frenedes egne rådgivere sammen med 24 sparebanker og tre Varig-selskaper en vekst for Frende på 146 millioner kroner. Dette tilsvarer en vekst på 6 prosent, og bestandspremien i konsernet er på 2,79 milliarder kroner ved utgangen av året.

Frenedes fokus på kundeopplevelse, lønnsomhet, fortsatt vekst og bærekraftige løsninger gir et resultat før skatt på 667 millioner kroner for 2021. Til sammenligning var resultatet for fjoråret på 495 millioner etter fratrukk for engangseffekter knyttet til salg og avvikling av pensjonsporteføljen, samt avvikling av tilhørende systemprosjekter på totalt 228 millioner kroner. Det gir eierne en egenkapitalavkastning (ROE) på sunne 29,4 prosent, noe som er med på å gjøre eierskap i Frende svært attraktivt.

Styrket posisjon med solid merkevare

Den strategiske spissingen av hva Frende står for muliggjør en sterkere posisjon i markedet. Tiltak for å styrke lønnsomheten har gitt gode resultater, og det er god lønnsomhet i kanalene konsernet går videre med.

Parallelt har en grundig prosess gitt et nytt verdifor-slag som berører alle ledd i virksomheten. Verdifor-slaget understøtter bankstrategien, og er en strategisk erklæring som forteller hva merkevaren står

for, hvem den er for, hva kunden kan forvente av Frende, og tilrettelegger samtidig for vekst.

Frende er kjent for sin omsorg og nærhet til kundene. Det å bry seg litt ekstra, og å være en frende, og vil fremover ta sikte på å gjøre forsikring lettere og mer menneskelig. Forsikring i Frende skal være like lett som det er trygt.

Arbeidet med å løfte visuell profil og gjøre kommunikasjonen enklere og mer effektiv er påbegynt, og sammenfaller godt med regelverksendringene rundt distribusjon og formidling av forsikringsavtaler som kommer i 2022 - det nye forsikringsdistribusjonsdirektivet (Insurance Distribution Directive), IDD. Rammeverket gir gode muligheter for å bygge nye, gode kunde- og brukeropplevelser.

Tidenes forsikringstekniske resultat tross pandemi

Der koronautbruddet utløste tidenes skadeinngang på reise, nærmet 2021 seg et normalår på skadesiden. Med lite reisevirksomhet var skadehyppigheten lav på reiseforsikring store deler av året, men tilbake på normalnivå i november og desember.

En kald vinter ga økte brann og vannskader både på næringsbygg og landbruk, samt på private forsikringer der bygninger og boliger fikk store mengder frostskafer i februar. Skadefrekvens for bil var i andre halvår på nivå med før korona. Fritidsbåt hadde en rekordhøy skadefrekvens i juli og august. Dette er en naturlig konsekvens av at mange har kjøpt seg båt for å feriere i Norge når mulighetene for utenlandsreiser har vært begrenset.

Forsikringsteknisk resultat i skadeselskapet ender på 351 millioner kroner, med en kostnadsprosent på 17,6 prosent og en skadeprosent på 65,9 prosent, mot 70,3 prosent året før. Det gir en combined ratio i skadeselskapet på 83,5 prosent for året, mot 88 prosent i 2020.

Resultat for skadeselskapet for 2021 før skatt, ender på 580,1 millioner kroner.

I livselskapet er personrisikoproduktene påvirket av pandemien, som ser ut til å bidra til en økning i antall uføre i frendeporteføljen som i Norge for øvrig.

Antallet meldte skader på barne- og ungdomsforsikring er også høyt. Dette gir et svakere risikoresultat enn budsjett, og en skadeandel på 84,1 prosent. Det er tatt grep for å få kontroll på lønnsomheten i uføreproduktene, og utviklingen følges tett.

Resultat for livselskapet for 2021 før skatt ender på 105,3 millioner kroner.

Rekordhøy finansavkastning og bærekraftig forvaltning

Sammen med resultatene fra liv- og skadevirksomheten er finans og kapitalforvaltning den tredje solide pilaren konsernet står på. Frende hadde god medvind fra finansmarkedene gjennom året.

Kapitalen som forvaltes skriver seg fra kundeinnbetalinger som er satt av til fremtidige skadeutbetalinger og midler eierne har skutt inn i Frende. Nærmere seks milliarder kroner investeres i aksjer, eiendom og obligasjoner. I 2021 ga forvaltningen en avkastning 315 millioner, som tilsvarer 6 prosent.

Det er ingen motsetning mellom god finansiell avkastning og en ansvarlig forvaltning som tar klimahensyn og bærekraft på alvor. Ansvarlighet og bærekraft står derfor sentralt i kapitalforvaltningsstrategien og er integrert i alle investeringsbeslutninger.

Også gjennom forvaltningen av selskapets midler har Frende et viktig samfunnsansvar, og har vært opptatt av ansvarlighet siden oppstarten i 2007. Innen 2025 skal minst 50 prosent av investeringene være særlig bærekraftige, og 2040 er endelig frist for når investeringsporteføljen skal ha nådd målet om netto nullutslipp. Dette er ti år før fristen EU har satt.

Innen utgangen av 2022 skal alle som forvalter penger for Frende forplikte seg til å jobbe for å oppnå netto nullutslipp i porteføljene. Ved å sette ambisiøse mål sendes tydelige signaler internt, til kundene og dem Frende jobber sammen med.

Styret har satt svært ambisiøse bærekraftsmål for forvaltningen, og disse ble ytterligere spisset i 2021. I løpet av de tre siste årene er karbonavtrykket i aksjeporteføljen halvert. Investeringer i selskaper som driver med kull og oljesand er faset ut. Frende har et langsiktig perspektiv og god risikostyring.

Bærekraft i alle ledd

Konsernet har hatt bærekraft høyt på agendaen i 2021. Som forsikringsselskap går samfunnsoppdraget ut på å sikre liv, helse og verdier. Dette på en mest mulig ansvarlig og bærekraftig måte. Derfor har Frende begynt med egen virksomhet og ansatte, egne kunder og distributører, og synliggjort arbeidet som gjøres.

Frende har vært klimanøytrale siden 2019, og skal halvere egne klimautslipp innen 2025. Konsernet er Klimapartnere og sertifisert Miljøfyrtårn. Sertifiseringsprosessen er omfattende, og handler blant annet om miljøledelse og sette ord til konkret handling.

I det daglige støtter Frende alle de 17 bærekraftsmålene til FN. Økonomi, samfunnsutvikling og klima henger sammen.

Frende legger særlig vekt på fem av bærekraftsmålene:

- 3. God helse
- 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst
- 11. Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- 12. Ansvarlig forbruk og produksjon
- 13. Stoppe klimaendringene

Som forsikringsselskap er det viktig for Frende å jobbe systematisk med skadeforebygging for å unngå skader. Det mest bærekraftige er om en skade ikke skjer. Er uhellet ute jobbes det for å redusere omfanget.

Konsernet har et overordnet mål om at oppgjørprosessene skal være bærekraftige. Det kan innebære grep som å tilby renoverte mobiltelefoner som erstatning for skadde mobiltelefoner, likeverdige deler ved reparasjon av biler og tørking fremfor rivning av skadde hus. Konsernet stiller videre krav til hvordan leverandørene håndterer avfall på skadestedene, og sørger for ansvarlig og bærekraftig håndtering når skader på båter eller biler oppstår.

Frende samarbeider med kunder, samarbeidspartnere og leverandører om å bidra til den grønne omstillingen. Frende skal tilby bærekraftige produkter, oppgjørprosesser og løsninger som oppfyller kundens, samfunnets og distributørenes krav og forventninger.

Frendes prosesser skal reflektere at selskapet er klimanøytralt, og en aktiv bidragsyter til et godt og bærekraftig samfunn. I eget hus jobbes det kontinuerlig for å redusere avfall, matsvinn, energiforbruk og utslipp. Det stilles krav om at direkteleverandører skal være klimanøytrale innen utgangen av 2022. Eksisterende leverandører har enten signert intensjonserklæring om dette, eller er allerede klimanøytrale.

Bærekraft er implementert som en del av ordinære oppgjørs- og produktutviklingsprosesser. Kunden skal dultes mot bærekraftige valg, og minimum 80 prosent av leverandørene innen skadeoppgjør skal være klimanøytrale innen 2023. Konsernet er også opptatt av hva selskapet, sammen med eiere og distributører, gjør og kan gjøre med utfordringene vi står overfor. Frende både kan og skal gjøre en forskjell.

Bærekraftsarbeidet og de ansattes delaktighet og engasjement skal øke intern stolthet og underbygge Frende som attraktiv arbeidsplass. Konsernet har konkrete mål om et sykefravær under snittet i bransjen, om å øke kvinneandelen til 50 prosent i ledende stillinger innen 2025, og å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø ved å rekruttere, utvikle og beholde mangfold.

Medarbeiderundersøkelsen i 2021 ble et viktig element for kartlegging av opplevd mangfold, likestilling og integrering i Frende. Resultatene er godt over landsgjennomsnittet, og viser at frendene trives i gode fagmiljø og med frihet under ansvar.

Samtidig er det kartlagt enkeltområder som kan videreutvikles.

Som forsikringsselskap er Frende pålagt å ha kundetiltak for å sikre at selskapene ikke blir benyttet som ledd i å hvitvaske penger, og Frende bidrar dermed til å skape et tryggere samfunn. Arbeidet med antihvitvasking og terrorfinansiering i Frende har vært svært grundig, og selskapet møter alle krav i hvitvaskingsloven og Frendes konsernpolicy. Dette gjelder i alle ledd fra kjøp til oppgjør og avslutning av avtaler.

Nye muligheter med flere distributører

Gjennom året er antall eiere og distributører i frendefamilien økt fra 15 til 27. Tilveksten kommer i områder der dagens eierbanker ikke er representert, og gir nye muligheter for å være tett på kundene.

Det er gjort et stort arbeid både hos Frende og distributørene for å sikre en god overgang fra tidligere leverandører til Frende. 225 nye rådgivere og brukere har hatt kurs og opplæring, de fleste digitalt, siden pandemien også i 2021 hindret en rekke større sammenkomster.

Veksten de nye distributørene allerede har levert, gjennom sine gode kunderelasjoner og lokal tilhørighet, er imponerende. Profesjonelle og engasjerte rådgivere med høy forsikringskompetanse har også et friskt blikk på Frende, og har gitt gode innspill til produktforbedringer, inkludert flere løft innen landbruksforsikring. Både rådgiverne hos distributørene og egne selgere leverer godt salg og opplever gode akseptgrader.

Gode kundeopplevelser enda tettere på kundene.

Små og mellomstore bedrifter er sentrale i konsernets vekststrategi.

31. desember gikk tidligere Helgeland Sparebank ut som distributør for Frende, etter å ha gått inn i Sparebank1-gruppen.

Frende har tett samarbeid med eierbankene med tilstedeværelse både fysisk og digitalt i 14 eierbanker og 130 kontorer. Oppfølgingen består av alt fra grunnkurs til spesialistsamlinger, rådgiver- og lederutviklingsprogrammer, egne forum for forsikringsansvarlige i bankene og inspirerende kampanjer.

Gode kundeopplevelser også fra hjemmekontor
Også i 2021 har medarbeiderne hatt en arbeidssituasjon utenom det vanlige, med lange perioder på hjemmekontor og stadig veksling mellom arbeidsplassen i finanshuset Jonsvoll, ute hos bankene, og hjemmefra. Tilpasningsdyktige ansatte med hjerte for kunden har daglig levert gode kundeopplevelser, og utviklet stadig bedre løsninger for kundene.

Erfarne rådgivere på eget kundesenter er Frenedes førstelinje når distributørene trenger hjelp. De fleste får svar på telefon godt innenfor ett minutt, selv med nye distributører og økt trafikk. De er også viktige pådrivere for å skape en mer effektiv rådgiverhverdag og bidrar i opplæringsøkter internt og for distributører. Kundesenteret har også overtatt en rekke oppgaver for distributørene, primært innen skriftlig kundeservice.

Kundesenteret leverer gode kundeopplevelser hver eneste dag, og tok en fin 2. plass i kåringen beste kundesenter i forsikring 2021 i SeeYou sin kåring under Call Center Dagene i mai. Frende var også på pallen under Kantar og Teknas kåring tidligere på året.

Alle Frenedes rådgivere har vært igjennom påkrevd opplæringsprogram, og er nå autorisert gjennom bransjens autorisasjonsordninger. Mye av opplæringen foregår med e-læring og digitale verktøy. Både for egne rådgivere og for ressursene hos distributørene er det avholdt en rekke digitale kurs og samlinger.

Økt veksttakt i bedriftsmarkedet

Frende er en relativt liten aktør, og en utfordrer som leverandør av forsikring til næringslivet. Små og mellomstore bedrifter har en sentral rolle i Frenedes vekststrategi, og ved utgangen av året er BM-porteføljen innen liv- og skadeforsikring nær en halv milliard i årlig premie. Salgsveksten var opp 18 prosent fra året før, og porteføljen hadde i fjor en vekst på over 12 prosent. Bankene bidro med den største veksten, og de nye distributørene Varig og Lokalbank leverte solide bidrag og et godt løft. Nøkkelen til suksess ligger i de gode relasjonene mellom bankene og kunden, og samspillet mellom Frende og distributørene.

Frende har lansert nytt gruppelivsprodukt, med tilhørende tilleggsdekninger rett før årsskiftet. Et godt utviklingsarbeid har lagt til rette for ny bankuavhengig plattform, slik at Frende kan levere gruppeliv også til kunder uten kundeforhold i eierbankene. Arbeidet med et komplett produktspekter innen personforsikring er godt i gang. Ny bedriftsportaler med viktige grunnfunksjoner er også på lufte, og er sentral for å sikre at våre kunder får gode og konkurransedyktige selvbetjeningsløsninger.

Samarbeidet med Nordea Liv om salg av pensjon til bankens kunder fungerer godt, og responsen fra kundene har vært særdeles positiv.

I et marked der 56 prosent av bedriftene har vært angrepet eller forsøkt svindlet med ondsinnet e-post, ifølge NORSIS, og risikoen for datakriminalitet øker, er cyberforsikring et av Frendes produkter som får økt oppmerksomhet hos små- og mellomstore bedrifter, og i media. Cyberangrep og hacking av sensitive kundedata kan bli dyrt og føre til både driftsbrudd, tap av omdømme og fall i inntekt.

Mer selvbetjening, nye løsninger og digital vekst

Også digitalt opplever Frende en svært god salgsvekst, med over 20 prosent økning gjennom året. De største eierbankene og frende.no står for det meste av salget. Skade- og barneforsikring har lenge hatt selvbetjent kjøpsløsning, og fra høsten 2021 er det også lagt til rette for kjøp av forsikringer for

liv og helse. Hele produktspekteret vil være tilgjengelig våren 2022. Dette gjør det lettere for kundene å velge mellom de ulike salgskanalene.

Ved inngangen til 2021 senket Frende alderen for kjøp av barneforsikring. Det er som hovedregel alltid lurt å kjøpe slik forsikring tidlig, mens en enda er helt frisk. Begge barneforsikringene kan nå kjøpes fra fylte tre måneder og frem til barnet fyller 16 år. Dette er praksis hos flere livselskap, blant annet fordi barn som er fylt 16 år er myndige med tanke på egen helse, og foreldrenes rett til informasjon er begrenset. Fra 26 år blir uføredekningen og dekning for død videreført automatisk uten at kunden må fylle ut ny helseerklæring.

Frende var i 2009 først ute med elektronisk helseerklæring i forsikringsbransjen. Fra september 2021 tilbys kun elektronisk helseerklæring til kundene. Dette er en naturlig utvikling ved innføring av nye legitimeringsregler, og gir en bedre kundeopplevelse når all annen kommunikasjon også går elektronisk.

I rekken av forbedringer og produkttilpasninger har Frende ferdigstilt det etterspurte konseptproduktet, Frende ung.

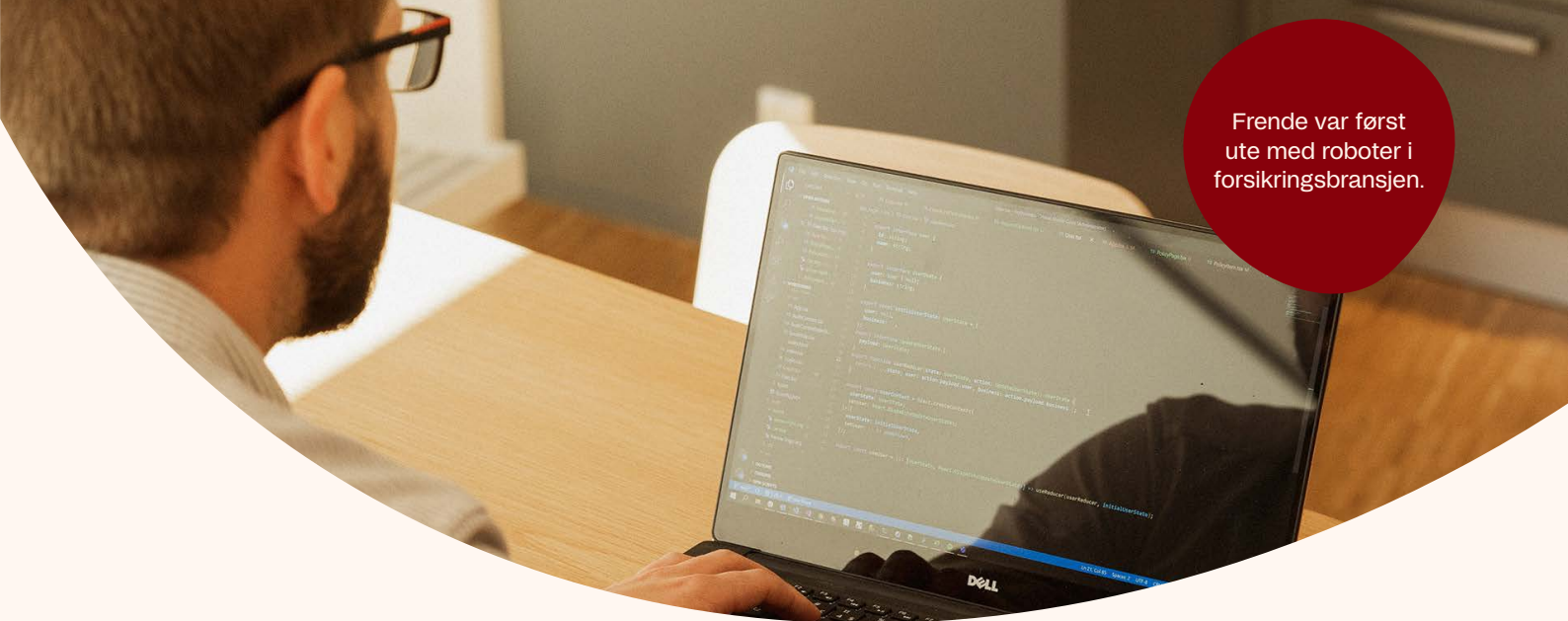
På innbo får kunder nå ubegrenset forsikringssum. Gjennom samarbeidet med FirstVet får kundene nettbasert veterinærkonsultasjon, og robotprosesser er innført for saksbehandlingen av disse. Fra april 2021 fikk kunder med barneforsikring i Frende tilgang til tjenesten online lege via Eyr. Det er nå gratis å få konsultasjon med lege, få skrevet ut resepter, få henvisning m.m. Denne er allerede inkludert i reiseforsikringen.

Nye plattformer for internkommunikasjon og opplæring- og samhandling med rådgiverne er på plass, og det er gjort en lang rekke forbedringer på andre plattformer som gir betydelige løft innen kunde- og brukeropplevelse.

Alle vanlige endringer på private forsikringer kan nå gjøres selvbetjent på Min side, det er også lagt til rette for vesentlig automatisering innen oppgjør. I mars ble den første saken registrert basert på informasjon kunden la inn på Min side, uten at mennesker eller robot fra Frende var involvert.

Høy digitaliseringstakt gir kundene stadig nye løsninger.

Frende var først ute med roboter i forsikringsbransjen.

80 teknologer på ett sted

Konsernet fronter en høy digitaliseringstakt. Teknologer, analytikere, markedsfolk og frender fra ulike operative enheter jobber i tverrfaglige utviklingsteam for å løse forretningsproblemer, forbedre kundeopplevelser, og øke graden av automatisering og selvbetjening. Metodikken er smidig og kompetansen høy. Ved utgangen av året hadde Frende 80 teknologer innen IT, analyse, AI/ML og robotisering samlet på hovedkontoret i Bergen. Det gir også rom for grundige faglige diskusjoner og kort vei mellom utvikling og produksjon.

I lønns- og teknologiundersøkelsen til Bønnes Virik for 2021 var Frende på topp-ti-listen over Bergens mest populære arbeidsgivere for teknologer.

I et tøft arbeidsmarked er kapasiteten på IT- og forretningsutvikling økt, noe som legger til rette for mer automatisering og effektivisering, fleksible produkter, samt bedre kundetilfredshet og økt salg.

En rekke teknologiske komponenter er oppgradert gjennom året, og det er gjort en bred evaluering av IT-sikkerheten og iverksatt tiltak. Det har ikke vært vesentlige sikkerhetshendelser i 2021, og driften er stabil, også mellom hjemmekontor, sky og Jonsvoll. Som forsikringsselskap er også Frende avhengig av å kunne behandle personopplysninger og annen sensitiv informasjon på en god og trygg måte. Det arbeides kontinuerlig med intern opplæring og sikkerhetstiltak rundt systemer og tjenester. For å lykkes som digital forsikringsleverandør er konsernet avhengig av spisskompetanse innenfor den nye personvernforordningen, og et godt personvern forutsetter også et løpende forbedringsarbeid.

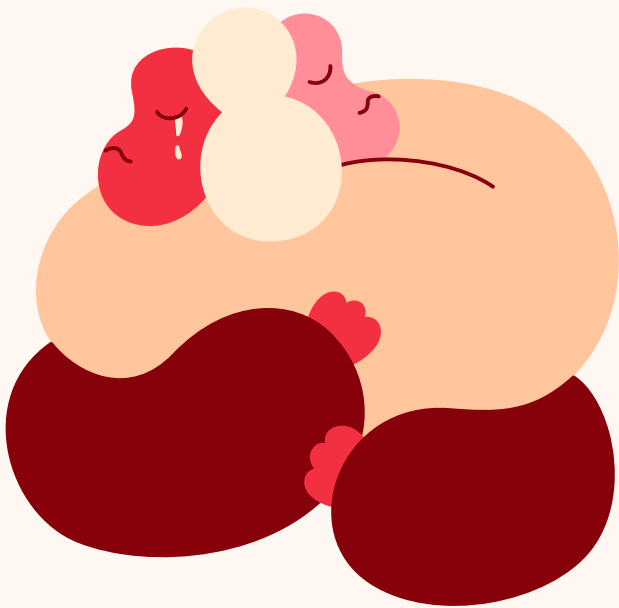
Lykkes med robot og kunstig intelligens

Frende var først ute med roboter i forsikringsbransjen, og har et sterkt robotmiljø. Prosesser der mennesker ikke kan bidra med verdiskaping i vesentlig grad blir kontinuerlig robotisert. Teknologien frigjør medarbeidere til å gjøre andre og mer spennende oppgaver, og gir dem mer tid til kundekontakt, noe som gir økt medarbeidertilfredshet.

Gjennom året er det utviklet 36 nye robotprosesser, og behandlet 500 000 saker. Antall saker behandlet med robot siden oppstart er 2,2 millioner, som tilsvarer en besparelse på over 100 millioner kroner. Sakene robot behandler gjennom året tilsvarer ti prosent av hele bemanningen i Frende.

Det jobbes med effektiv datautveksling mellom Frende og distributørene. Det etablerte programmeringsgrensesnittet (API) er videreutviklet for å sikre godt integrert digitalt salg, og gjøre det enkelt for bankkundene å betjene forsikringene sine fra nett- og mobilbank. Med ny digital distribusjonsplattform er det tatt store steg for å kunne tilby gode omnikanal-kundeopplevelser, og det er utviklet et knippe andre tjenester basert på kunstig intelligens og maskinlæring (AI/ML). Teknologien brukes blant annet for å nå de gode kundene i salg.

Maskinlæring er også tatt i bruk for å bekjempe forsikringssvindel, dels i samarbeid med to andre forsikringsselskap og NCE Finance Innovation. Frende har gode svikdetekteringsverktøy i oppgjør.

Omsorg når uhellet er ute

Før jul sender oppgjør i Frende blomsterhilsen til kunder som har hatt skade og ikke kan bo i huset sitt i jula. Dette er ett av mange grep hvor oppgjørsavdelingen viser at Frende bryr seg litt ekstra, og er med på å gjøre forsikring mer menneskelig for kundene når uhellet er ute.

Frende er der for kunden når noe skjer. Det er når sykdom rammer, bilen streiker, drømmeferien går i vasken eller vannet fosser inn i kjelleren at kundene virkelig ser verdien av forsikringen sin. Da gjør Frende alt for å sikre en trygg, korrekt og personlig

behandling av skadesaken. Gjennom flere år viser bransjemålingen til EPSI Rating at Frende er blant de aller beste i landet på skadeoppgjør. Kvalitetskontrollene viser at det er lite feilbetaling og få avvik i samtlige avdelinger.

Det jobbes kontinuerlig med effektivisering i alle ledd, og i tillegg til nye digitale verktøy, er rutiner for regress, mislighold, utredning og svik trimmet.

Smidig, effektivt og lønnsomt

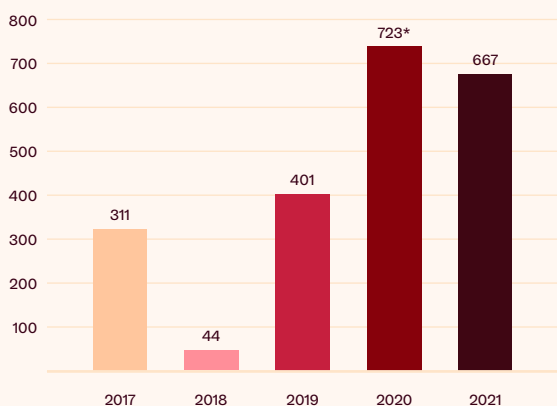
Styret mener selskapet har et godt fundament for lønnsomhet og vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, i tillegg er distribusjonskraften vesentlig styrket. Tiltak for å styrke lønnsomheten har gitt gode resultater gjennom året, og forsikringslønnsomheten er god i 2021. Resultatet som legges frem er Frendes aller beste så langt.

Frende leverer strålende kundeopplevelser hver eneste dag, både innen kundeservice og skadeoppgjør. Organisasjonen er posisjonert for ytterligere fokus på effektivisering og smidige kundeprosesser gjennom digitalisering og automatisering.

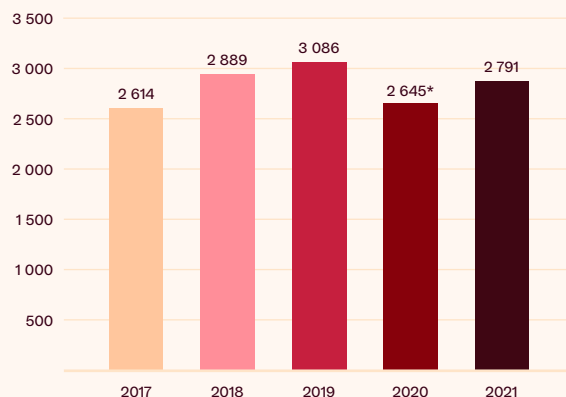
Årsresultatet er rekordhøyt og virksomheten bunnsolid.

Resultat før skatt

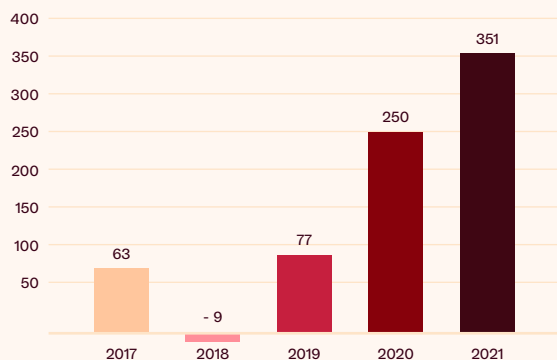
* Positive engangseffekter på 228 millioner kroner

Bestandspremie

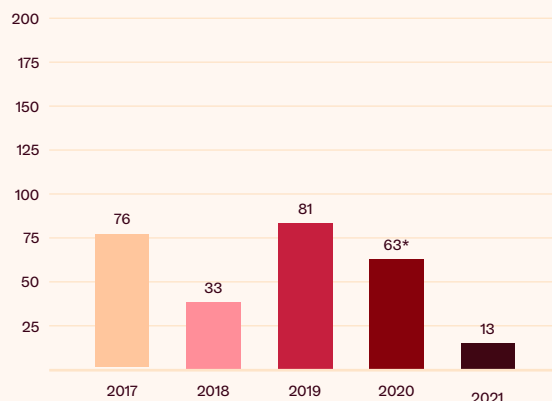

* Salg av pensjon til Nordea Liv

Forsikringsresultat (skadeforsikring)

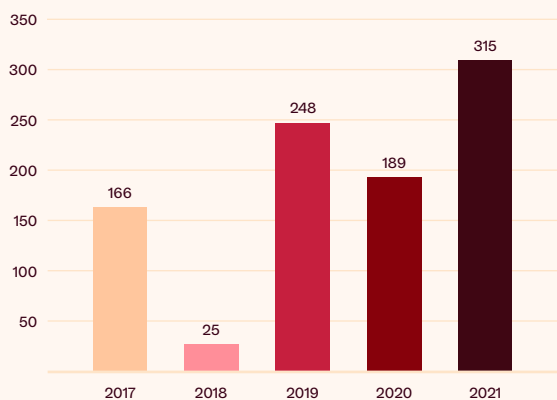

Forsikringsresultat (livsforsikring)

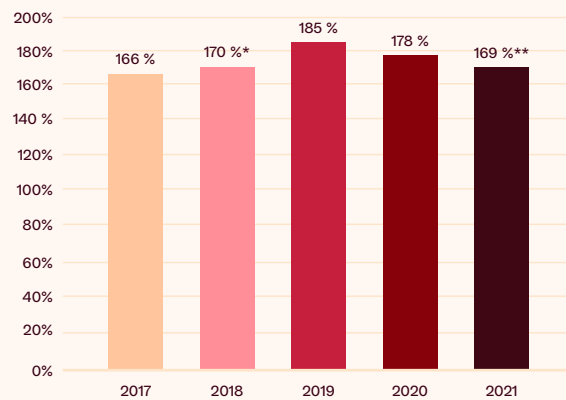

* Forsikringsresultat fra ordinær virksomhet

Finansinntekter (Konsern)

Solvensmargin konsern

* 2018: Etter kapitalnedsettelse ** 2021: Etter forventet utbytte

Årsregnskapet

Premieinntekter

Frendekonsernet hadde i 2021 brutto forfalt premie på MNOK 2 769 (3 064). Fjorårstall inkluderer også sparepremie på IPS og IBP avtaler som er avhendet til Nordea Liv. Opptjent premie for egen regning var MNOK 2 654,7 (2 682,4).

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader for egenregning var MNOK 1 694 (1 728), fordelt på MNOK 1 407 (1 604) i betalte skader og MNOK 286 (124) i endring erstatningsavsetning og avsatt premiereserve for egenregning.

Skadevirksomheten har erstatningskostnader for egen regning på MNOK 1 397 (1 459). Dette gir en skadeprosent for egen regning på 65,9 % mot 70,3 % i 2020. Brutto skadeprosent er i 2021 65,7 % mot 70,0 % i 2020.

Skadefrekvens på bil og reise er normalisert de siste månedene i 2021, men akkumulert lavere enn foregående to år. Storskadeutvikling i 2021 er på normalnivå, etter et svært lavt nivå i 2020. Avviklingsresultat i 2021 er positivt med MNOK 154 (129).

Erstatningskostnadene i Livvirksomheten for egen regning, i tillegg til endring i og utbetaling fra premiereserven, var MNOK 296. Dette gir en skadeprosent for egen regning på 84 %, mot fjorårets 67 %.

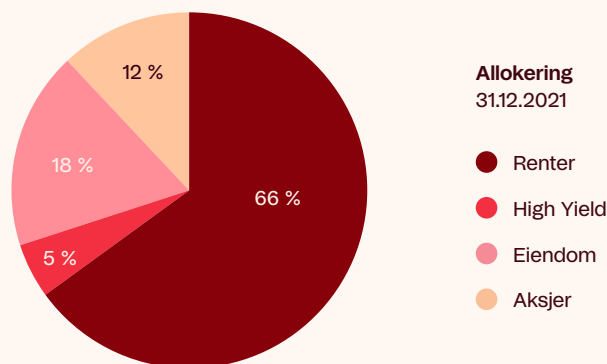
Risikoresultat i 2021 målt i kroner ender lavere enn fjoråret. Resultat fra uføredekningene innenfor de private risikodekningene er svakere enn fjoråret, med økning i antall uføresaker.

Inntekter fra finansielle eiendeler

Konsernets totale finansinntekter på MNOK 315 (189) refererer seg til avkastning på plassering i aksjefond, renteportefølje og eiendom. Året har vært svært godt for aksjemarkedet, mens rentemarkedet har mer varierende gjennom året. Avkastningen totalt ender på 6,0 % (4,1 %), herav var gjennomsnittlig

avkastning på aksjer med 18,5 %, mens renter ga en avkastning på 1,8 % og eiendom 17,0 %.

Konsernet har felles forvaltning av kollektiv portefølje og selskapsportefølje. Konsernets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko. Frende Forsikring har begrensede rentegarantier og finansiell risiko knyttet til kundemidler, slik at konsernets renteresultat i det alt vesentlige tilføres egenkapitalen.

Driftskostnader

Forsikringsrelaterte driftskostnader er på MNOK 601 (656). Nivået på driftskostnadene er lavere enn foregående år, og det er fortsatt fokus på effektivisering og automatisering av driften, samt digitalisering av kundeprosessene.

Kostnadsprosenten i skadevirksomheten er 17,6 % (17,7 %), mens kostnadsandel i livvirksomheten ender på 128 % (133 %).

Resultat

Resultatet i Frende Forsikring før skatt ble i 2021 MNOK 667 mot MNOK 723 i 2020 (inkludert engangseffekter). Totalresultatet viste et overskudd på MNOK 522 mot MNOK 558 i 2020.

Årets totalresultat i Frende Holding AS før skatt og mottatt konsernbidrag og utbytte ble et underskudd på MNOK 19 (23).

Totalresultat (inklusive mottatt konsernbidrag og utbytte fra døtre) gir et overskudd på MNOK 381 (552).

Det er foreslått utbytte for 2021 på MNOK 380.

Balanse

Forvaltningskapitalen i Frende konsernet var ved årsskiftet MNOK 6 993 (6 554), en økning på 7 %.

Kundeporteføljen utgjør etter salg av investeringsvalgporteføljen totalt MNOK 1 324 mot MNOK 1 100 samme tid i 2020.

Finansielle investeringer i kollektiv og selskapsporteføljen utgjør totalt MNOK 5 885 mot MNOK 5 533 i 2020, tilsvarende 6 % økning fra foregående år. Konsernets egenkapital utgjorde før avsatt utbytte pr. 31.12.21 MNOK 2 035 mot MNOK 1 513 i balanse pr. 31.12.20, og dette utgjorde 29 % av forvaltningskapitalen mot 31 % foregående år. Etter avsetning til utbytte for 2021 er egenkapitalen MNOK 1 635.

Konsernet har ingen gjeld utover ansvarlig lån, lån eller lånerammer foruten de forpliktelser som følger av selskapets drift og ordinære virksomhet. Som ledd i restrukturering av kapitalen i konsernet, ble det i 2018 tatt opp et ansvarlig lån på MNOK 425 i Frende Holding AS.

Egenkapitalgraden i Frende Holding AS etter disposering av årets resultat ble i 2021 43 % (42 %).

Kontantstrøm

Konsernet har i 2021 en total kontantstrøm på MNOK -1 (4). Overskuddslikviditet fra driften plasseres løpende i andre finansielle eiendeler.

Risikoforhold

Som et forsikringsselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er de største risikoene at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet og risikoen for

tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Vi er også eksponert for en forretningsmessig risiko, der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at vi er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger. De største forretningsmessige risikoene er nå lønnsomheten innen privatmarkedet i skadeforsikring, og utfordringer knyttet til implementeringen av et nytt livsystem for bedriftssegmentet.

Konsernet har prosesser (ORSA-prosessen) for å vurdere alle risikoer knyttet til virksomheten, bestemme kapitalbehovet og vår evne til å etterleve kapitalkravene. Resultatet av ORSA-prosessen oppsummeres i en egen ORSA-rapport.

Solvensmarginen i Frende Forsikring før foreslått utbytte er 200 % (178 %).

Nye regler om bærekraftig finans

EUs taksonomiforordning og offentliggjøringsforordning ventes implementert i norsk lov i løpet av 2022. Etter lovforslaget skal banker, forsikringsforetak og børsnoterte foretak med over 500 ansatte inkludere informasjon i sine årsrapporter om i hvilken grad deres aktiviteter kan klassifiseres som bærekraftige etter taksonomien. Frende Forsikring er ikke omfattet av rapporteringsplikten, men vil vurdere å inkludere taksonomirelatert informasjon i årsrapporten for 2022.

Styreansvar

Det bekreftes at konsernet har styreansvarsforsikring. Forsikringen dekker ansvar for formuestap for krav fremsatt mot sikrede i forsikringsperioden som følge av en ansvarsbetingende handling eller unnlattelse hos sikrede i egenskap av daglig leder, styremedlem, medlem av ledelsen eller tilsvarende styreorgan i konsernet. Forsikringen dekker ikke

skade på personer eller eiendeler. Forsikringsavtalens hovedforfall er 1. januar og løper i 12 måneder.

Personalforhold og arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2021 har Frende 307 ansatte, mot 287 i 2020.

Frende er en arbeidsplass som tiltrekker seg motiverte, dyktige og erfarne medarbeidere. Det eksisterer etiske retningslinjer for alle ansatte og tillitsvalgte i Frende Forsikring. Frende har absolutt nulltoleranse for verbal eller fysisk trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold.

Arbeidsmiljøet anses som godt. I konsernet er det i 2021 registrert et sykefravær på 5,3 %, mot 4,0 % i 2020. Herav utgjør 3,3 % langtidsfravær. Sykefraværet er fordelt med 2,9 prosent på menn og 8,0 prosent for kvinner. For fravær som skyldes syke barn er dette fordelt på 257 dagsverk for menn og 346 dagsverk for kvinner.

Det er ikke registrert skader eller ulykker i Frende. Konsernets virksomhet forurenser ikke det ytre miljø ut over det som er normalt for den aktivitet konsernet driver.

Mangfold, likestilling og inkludering

Frende har som mål å legge til rette for et inkluderende arbeidsmiljø, og rekruttere, utvikle og beholde mangfold. Dette er viktig for at Frende skal gjenspeile det samfunnet vi opererer i, bidra til like muligheter for deltakelse i arbeidslivet og bidra til økt verdiskapning.

Det jobbes kontinuerlig med bevisstgjøring blant ledere, tillitsvalgte og ansatte for å hindre diskriminering og likestilling uansett kjønn, graviditet, foreldrepermisjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion og livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering eller kjønnsidentitet.

Frende tilstreber lik lønn for arbeid av lik verdi, og Frendes avlønning skal gjenspeile stillingsinnhold, kvalifikasjoner og kompetanse, uavhengig av kjønn eller andre forhold.

Ved utgangen av 2021 var kvinneandelen 47 % (47 %) av konsernets ansatte totalt.

Kvinneandelen i ledelsen var 29 %, mens kvinneandelen på mellomledernivå er 48 %.

Styret i Frende Holding har en kvinneandel på 9 % (18 %). I datterselskapenes styre var kvinneandelen 50 % (25 %) i Frende Livsforsikring og 25 % (25 %) i Frende Skadeforsikring.

Det vises til konsernets egen redegjørelse i samsvar med likestillings- og diskrimineringsloven i [bærekraftsbiblioteket på frende.no](https://www.frende.no/baerekriftsbiblioteket)

Styret og ledelse

Styret i Frende Holding AS består av representanter fra seks eiere, ytterligere tre aksjonærvalgte medlemmer og to medlemmer valgt av og blant konsernets ansatte.

Styrets vurdering

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om virksomheten og den finansielle stilling i Frende Holding AS og datterselskapene i 2021.

I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekrefter styret at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og at det derfor er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet.

Det er ikke inntruffet nye hendelser etter regnskapsårets avslutning som vesentlig endrer selskapsresultater eller stilling.

Fremtidsutsikter

Styret mener at selskapet har et godt fundament for lønnsom vekst. Distribusjonen til eierbankenes kunder har vært vellykket, med et fortsatt potensial for ytterligere vekst.

I 2021 fikk Frende 13 nye distributører med tilvekst av ti banker fra lokalbank-samarbeidet og tre tidligere brannkasser fra Varig. De nye distributørene medfører et betydelig vekstpotensial som forventes vil overgå avgangen fra avviklede kanaler og Helgeland Sparebank som har gått ut av frendefamilien.

Strategiske tiltak for å styrke lønnsomheten har gitt gode resultater og forsikringslønnsomheten er nå på et tilfredsstillende nivå.

Den største usikkerheten knytter seg til forhold i internasjonal økonomi som en følge av Russlands invasjon av Ukraina som har ført til en kraftig reaksjon i de globale finansmarkedene. Frende har svært liten direkte eksponering til Ukraina eller Russland, men finansavkastningen vil bli påvirket av utviklingen i finansmarkedene.

Det er styrets vurdering av strategiske tiltak som er implementert i 2020 og 2021 har gitt gode resultater og vil bedre leveransekraften ytterligere fremover.

Disponering av årets resultat

Styret i Frende Holding AS foreslår at årets resultat MNOK 381,3 disponeres slik

Utbytte	MNOK 380
Overføring til annen egenkapital	MNOK 1,3

Jan Erik Kjerpeseth
styreleder

Geir Bergskaug
nestleder

Anne-Grethe Knudsen

Trond Teigene

Agnar Langeland

Pål Strand

Vidar Skaar

John Haldor Wiik

Dag Alvern

Bjørn Erik Gjerde
ansattvalgt

Stian Osa
ansattvalgt

Vegar Styve
konsernsjef

Bergen, 24. mars 2022

Årsberetningen er signert elektronisk

Balanse

Beløp i tusen

Frende Holding AS				Frende Holding Konsern		
31/12/20	31/12/21	Noter	EIENDELER Beløp i tusen	Noter	31/12/21	31/12/20
			Immaterielle eiendeler			
			Andre immaterielle eiendeler	12	46 971	29 512
			Sum immaterielle eiendeler		46 971	29 512
			Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
			Investeringer som holdes til forfall	8	902 256	789 853
			Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
1 045 000	1 045 000	21	Investering i datterselskap			
-	-		Aksjefond	8	536 141	549 598
-	-		Obligasjoner og rentefond	8	2 360 407	2 578 637
-	-		Eiendomsfond	8	816 924	549 040
-	-		Plasseringsmidler bank	8	12 568	11 880
1 045 000	1 045 000				3 726 040	3 689 155
			Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser			
			Gj.forsikring av ikke opptjent bruttopremie		16 885	15 065
			Gj.forsikringsandel av erstatningsavsetning		19 275	10 783
					36 160	25 848
			Fordringer			
			Fordringer i forbindelse med direkte forsikring	8	810 190	752 214
			Fordring i forbindelse med gjenforsikrings - forretninger		19 316	34 302
610 000	456 500	13,22	Fordring konsernselskap			
-	-		Andre fordringer			141
610 000	456 500				829 505	786 657
			Andre eiendeler			
			Eiendom	12	10 400	11 048
			Varige driftsmidler	12	4 604	3 161
12 814	47 611		Kasse, bank	19	96 102	96 419
1 388	1 744	18	Eiendeler ved skatt	18	-	-
14 202	49 356				111 106	110 628
			Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
8	-		Forskuddsbetalte kostnader		17 338	22 562
			Eiendeler i kundeporteføljen Liv			
			Investeringer i kollektivporteføljen			
			Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
			Investeringer som holdes til forfall		259 358	191 395
			Finansielle eiendeler til virkelig verdi			
			Aksjefond	8	147 753	124 172
			Obligasjoner og rentefond	8	629 958	612 390
			Eiendomsfond	8	215 313	120 491
			Plasseringsmidler bank	8	4 072	5 072
					997 095	862 125
			Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
			Andre finansielle eiendeler	8	-	-
			Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen			
					67 069	46 315
			Sum eiendeler kundeporteføljen Liv		1 323 522	1 099 835
1 669 210	1 550 857		Sum eiendeler		6 992 900	6 554 050

Balanse

Beløp i tusen

Frende Holding AS			EGENKAPITAL OG GJELD		Frende Holding Konsern		
31/12/20	31/12/21	Noter	Beløp i tusen		Noter	31/12/21	31/12/20
476 000	476 000	21	Innskutt egenkapital		21,23	476 000	476 000
135 676	135 676		Aksjekapital (6.760.000 aksjer pål. kr. 70,41)			80 689	80 689
611 676	611 676		Overkurs			556 689	556 689
			Sum innskutt egenkapital				
			Opptjent egenkapital				
			<i>Fond</i>				
			-Risikoutjevningfond			44 459	62 503
			-Avsetning til garantiordningen			98 700	94 100
			-Avsetning til naturskadefondet		14	18 223	-
81 525	82 834		Annen opptjent egenkapital			936 885	799 525
81 525	82 834		Sum opptjent egenkapital			1 098 267	956 128
693 201	694 509	21	Sum egenkapital		21,23 ,24	1 654 956	1 512 816
425 000	425 000		Ansvarlig lån		11	425 000	425 000
-	-		Forsikringsmessige avsetninger				
-	-		Forsikringstekniske avsetninger livsforsikring		14	1 211 870	1 003 709
-	-		Forsikringstekniske avsetninger skadeforsikring		14	2 753 642	2 584 363
						3 965 512	3 588 072
12 531	13 957,538		Avsetning for forpliktelser				
-	-		Pensjonsforpliktelser		20	38 914	36 670
-	-		Gjeld til reassurandør			45 035	3 388
-	-		Utsatt skatt forpliktelse		18	56 676	48 260
0	0		Betalt skatt		18	139 945	164 375
502 000	380 000	15	Avsatt utbytte			380 000	502 000
35 000	35 000		Konsemdrag ikke betalt				
483	1 634	15	Annen gjeld		15	199 640	205 768
550 014	430 592					860 209	960 461
997	756		Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter				
			Andre påløpte kostnader		16	87 220	67 700
1 669 210	1 550 857		Sum egenkapital og gjeld			6 992 900	6 554 050

* Årsregnskap signeres elektronisk.

Bergen, 24. mars 2022

 Jan Erik Kjerpeseth
Styreleder

 Geir Bergskaug
nesteleder

Anne-Grethe Knudsen

Trond Teigene

Agnar Langeland

Pål Strand

Vidar Skaar

John Haldor Wiik

Dag Alvern

 Bjørn Erik Gjerde
ansattvalgt

 Stian Osa
ansattvalgt

 Vegar Styve
Konsemsjef

Endring i egenkapital

Beløp i tusen

Endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkursfond	Risiko- utjevningssfond	Avsetning til garantiordningen	Naturskadefond	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.2020	476 000	80 689	75 567	87 700	4 167	732 636	1 456 758
Endring garantiordningen	-	-	-	6 400	-	-6 400	-
Endring naturskadefond	-	-	-	-	-4 167	4 167	-
Endring risikoutjevningssfond	-	-	-13 064	-	-	13 064	-
Periodens disponering opptjent egenkapital	-	-	-	-	-	558 058	558 058
Avsatt utbytte	-	-	-	-	-	-502 000	-502 000
Egenkapital pr. 31.12.20	476 000	80 689	62 503	94 100	-	799 525	1 512 816
Egenkapital pr 01.01.2021	476 000	80 689	62 503	94 100	-	799 525	1 512 816
Endring garantiordningen	-	-	-	4 600	-	-4 600	-
Endring naturskadefond	-	-	-	-	18 223	-18 223	-
Risikoutjevningssfond, årets endring	-	-	-18 043	-	-	18 043	-
Periodens disponering opptjent egenkapital	-	-	-	-	-	522 140	522 140
Avsatt utbytte	-	-	-	-	-	-380 000	-380 000
Egenkapital pr. 31.12.21	476 000	80 689	44 459	98 700	18 223	936 885	1 654 956

Frende Holding AS

	Aksjekapital	Overkursfond	Opptjent egenkapital	Sum
Egenkapital pr 01.01.21	476 000	135 676	81 525	693 201
Årets resultat	-	-	381 309	381 309
Avsatt utbytte	-	-	-380 000	-380 000
Egenkapital pr 31.12.21	476 000	135 676	82 834	694 509

Kontantstrøm

Beløp i tusen

Frende Holding			Frende Holding konsern	
31/12/2020	31/12/2021		31/12/2021	31/12/2020
		<i>Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter</i>		
-	-	Netto innbetalt til premier	2 711 154	2 713 756
-	-	Netto kontantstrøm reassuranse	23 107	17 869
-17 105	-14 229	Finansinntekter	269 372	81 097
-	-	Andre inntekter	673	238 971
-	-	Andre kostnader	-	-312
-	-	Utbetalte erstatninger	1 429 790	1 817 529
4 470	2 474	Forsikringsrelaterte driftskostnader	572 382	585 298
88	-	Betalt skatt	160 261	80 278
-21 662	-16 703	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	841 873	568 901
		<i>Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter</i>		
-	-	Netto investert i aksjer datterselskap	-	-
-	-	Nettoinvestert i finansielle eiendeler	307 243	533 637
-	-	Netto investert i driftsmidler	2 707	2 020
-	-	Netto investert i immaterielle eiendeler	30 554	29 075
-	-	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-340 504	-564 732
		<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>		
-	-	Ansvarlig lån	-	-
20 000	51 500	Mottatt utbytte	-	-
-	-	Utbetalt utbytte	502 000	-
20 000	51 500	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-502 000	-
-1 662	34 797	Netto likviditetsendring	-630	4 169
14 477	12 814	Likviditetsbeholdning 01.01.	113 372	109 203
12 814	47 611	Likviditetsbeholdning 31.12.	112 742	113 372

Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

Regnskapet for Frende Holding AS er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap, Forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsforetak, Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak, samt gjeldende regnskapsstandarder.

Det er utarbeidet sammenligningstall i notene i den grad sammenlignbare tall er tilgjengelig og det anses hensiktsmessig.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Frende Holding AS, samt Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS som eies 100 % av Frende Holding AS.

Aksjer i datterselskapene, vesentlige transaksjoner mellom selskapene og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert i konsernregnskapet.

Endring i regnskapsprinsipper / omarbeiding sammenligningstall

Det er ikke implementert nye regnskapsstandarder i 2021 som har vesentlig betydning for regnskapet.

Innregning av inntekter og kostnader

Grunnleggende regnskapsprinsipper legges til grunn slik at inntekter resultatføres når de er opptjent, og utgifter kostnadsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Beste estimat legges til grunn ved usikkerhet, basert på tilgjengelig informasjon ved balansetidspunktet.

Premieinntekter

Forfalt brutto premie i skadeforsikring omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Den forfalte premien periodiseres pro rata, og forfalt premie som vedrører neste år føres som ”endring i avsetning ikke opptjent bruttopremie”.

Avgitt gjenforsikringspremie omfatter reassuran-dørenes andel av forfalt brutto premie. Gjenforsikringspremien periodiseres i samme forhold som opptjent brutto premie, og føres som ”endring gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie”.

Forfalt brutto premie i livsforsikring omfatter all premie for forsikringsavtaler med påbegynt forsikringsperiode før regnskapsårets avslutning. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader omfatter alle erstatningsbeløp som er betalt til forsikringstaker i regnskapsperioden, i tillegg til endring i avsetning for meldte ikke oppgjorte skader (RBNS) og inntrufne, men ikke meldte skader (IBNR).

Brutto betalte erstatninger omfatter betalte erstatninger til forsikringstaker inkl. skadebehandlingskostnader som honorar ved ekstern takst og advokater, med fradrag for mottatte regressinnbetalinger.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige betingelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Alle finansielle instrumenter som ikke inngår i kategorien til virkelig verdi over resultatet, innregnes første gang til virkelig verdi med tillegg av de transaksjonsutgiftene som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen. Finansielle instrumenter i kategorien virkelig verdi med verdiendringer over resultatet innregnes uten hensyn til transaksjonskostnader.

Finansielle eiendeler fra regnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene fra den

finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres. Frende Holding konsern har finansielle eiendeler klassifiseres følgende kategorier etter IAS 39:

- Til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer

Til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangsinregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Selskapet har en investeringsportefølje som er øremerket til virkelig verdi ved førstegangsinregning, og som løpende styres og måles til virkelig verdi. Dette er i tråd med styrets godkjente risiko- og investeringsstrategi og informasjon basert på virkelig verdi rapporteres regelmessig til ledelsen og styret.

Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste, eller lar seg fastsette og som ikke blir notert i et aktivt marked. Obligasjoner holdt til forfall er klassifisert som utlån og fordringer, og måles til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Utlån og fordringer måles til amortisert kost etter effektiv rentes metode.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markedsplass, settes virkelig verdi til kjøpskurs siste handelsdag frem til og med balansedagen. For en eiendel som skal avhendes, eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi til salgskurs.

Finansielle instrumenter innregnet til virkelig verdi i konsernet er i det alt vesentlige instrument som er notert i et aktivt marked.

Amortisert kost

Etter førstegangsinregning måles investeringer i kategoriene utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi, foretas det på balansedagen en vurdering av hvorvidt det finnes objektive indikatorer for verdifall av den enkelte finansielle eiendel eller en gruppe av ensartede finansielle eiendeler. Ved vurderingen av om det foreligger verdifall legges det vekt på hvorvidt utsteder har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold, om det er sannsynlig at utsteder går konkurs, om det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter eller om det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med henholdsvis opprinnelig effektiv rente (for eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (for eiendeler med flytende rente).

Tap for verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet.

IT systemer og programvare

Kjøpt programvare er balanseført til anskaffelsekost inkludert direkte eksterne kostnader for å sette programvaren klar til bruk. Kjøpt programvare tilpasset virksomheten er klassifisert som imma-

teriell eiendel. Balanseført IT system avskrives fra ferdigstillelsesdato lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av eiendelen faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Vurdering av systemene er gjort mot endringer i økonomiske, teknologiske, og interne rammebetingelser som tilsier at verdi ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er klassifisert som andre eiendeler i balansen. Driftsmidlene er vurdert til anskaffelseskost og avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Om virkelig verdi av et driftsmiddel faller under bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, nedskrives driftsmidlet tilsvarende verdifallet. Nedskrivning reverseres om grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Eierbenyttet eiendom

Konsernet eier tre fritidseiendommer på Geilo som brukes til firmahytter. Eiendommene er innregnet og måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16. Eiendommene er balanseført til anskaffelseskost og avskrives over forventet levetid.

Forsikringsmessige avsetninger

Avsetning for ikke opptjent premie i skadeforsikring er avsetning for ikke opptjent andel av brutto forfalt premie på forsikringskontrakter der forsikringsperioden er påbegynt ved regnskapsårets slutt..

Premiereserve i livsforsikring utgjør kontantverdien av selskapets forsikringsforpliktelser i henhold til de enkelte forsikringsavtaler. Dette tilsvarer summen av de beløp som er ført på forsikringstakernes konti, samt avsatte premiereserver (ikke opptjent premie) på rene risikodekninger.

Erstatningsavsetning er avsetning relatert til skadetilfeller som er inntruffet før balansedagen, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR).

Det foretas individuell skadereservering for alle meldte skader, og avsetningen omfatter forventet utbetaling til forsikringstaker inkl. skadebehandlingstkostnader.

Avsetning for inntrufne, ikke meldte skader (IBNR) beregnes ved hjelp av aktuarielle metoder. Generelt baseres beregningene på selskapets skadehistorikk, men grunnet lavt skadetall og kort historikk er det for enkelte av selskapets produkter også benyttet en premiefaktor knyttet til opptjent premie.

Det benyttes ikke diskontering for erstatningsavsetningene i regnskapet.

Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet er definert i norsk forsikringslovgivning, og er knyttet til premiereserven sin andel av kollektivporteføljen som et ufordelt, felles kundefond.

Kursreguleringsfondet tilsvarer urealiserte gevinster på finansielle eiendeler knyttet til premiereserven sin andel av den kollektive porteføljen.

Tilleggsavsetning

Tilleggsavsetning er tildelt avtaler kundeavtaler med premiereserve, og kan anvendes til å dekke avkastningsunderskudd basert på avkastning på premiereserven sin andel av kollektiv porteføljen i intervallet null opp til beregningsrenten. En eventuell negativ finansavkastning må dekkes av foretakets egenkapital.

Annen opptjent egenkapital

Naturskadefondet i skadeforsikring kan kun benyttes til erstatninger etter naturskader. Til fondet avsettes differansen mellom årets opptjente naturskadepremie og påløpte erstatninger som dekkes av denne ordningen.

Avsetning til garantiordningen i skadeforsikring er avsetning for å dekke ansvar mot sikringsordningen som skal bidra til å sikre utbetaling av krav som følger av avtale om direkte skadeforsikring. Det maksimale ansvaret utgjør 1,5 % av summen av selskapets opptjente bruttopre-

mie for skadeforsikringsavtaler som omfattes av garantiordningen.

Risikoutjevningfondet i livsforsikring kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve som gjelder risiko knyttet til person. Risikoutjevningfond i balansen tilsvarer halvparten av årets samlede overskudd på risikoresultat frigjort ved reaktivering. Risikoutjevningfondet er balanseført brutto.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon for alle ansatte. Premie kostnadsføres løpende, og selskapet har ingen forpliktelse utover kostnadsført beløp. I tillegg har selskapet pensjonsforpliktelse overfor enkelte arbeidstakere via en usikret driftsordning. Pensjonsforpliktelse knyttet til disse ordningene er beregnet i samsvar med IAS19R, ved at nåverdi av beregnede forpliktelser er beregnet med utgangspunkt i tid i ordningen, forventet lønnsvekst og årlig regulering av pensjonsutbetalingene. Diskonteringsrente ved beregning av nåverdien er i samsvar med oppdaterte økonomiske forutsetninger. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer og avvik mot beregningsforutsetningene (estimatavvik) bokføres over resultatet under andre resultatkomponenter. Periodens netto pensjonskostnad består av årets påløpte pensjonsrettigheter, rentekostnader på pensjonsforpliktelsene samt justering for eventuelle planendringer.

Skatt

Resultatført skattekostnad består av betalbar skatt og årets endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 25 % av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Utsatt skattefordel er balanseført ut ifra forventning om skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, og bruk

av gjeldende regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser.

Estimatene baseres på historiske data, vurdering av egen portefølje, forventninger til fremtiden og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på underliggende forhold. Estimater og tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig.

Endringer i estimater innregnes i den perioden estimatene endres. Det vil naturlig være usikkerhet knyttet til slike estimater og endring i forutsetninger vil medføre endring i estimater påfølgende regnskapsår.

Forsikringstekniske avsetninger

Det er knyttet størst usikkerhet til avsetning for skader inntruffet, men ikke rapportert (IBNR). Avsetningen er basert på statistisk modell utarbeidet på grunnlag av erfaringstall og porteføljens utvikling. Det vil være risiko til fastsettelse av estimater beregnet på grunnlag av disse modellene.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Ved indikasjon på verdifall foretas det nedskrivningstest for å kontrollere om bokført verdi for driftsmidler og immaterielle eiendeler er til stede.

Noter til årsregnskapet

Note 1: Premieinntekter for egen regning

I tusen	31/12/21			31/12/20		
	Premier Skade- forsikring	Premier Livs- forsikring	Konsern	Premier Skade- forsikring	Premier Livs- forsikring	Konsern
Forfalt bruttopremie	2 208 489	560 641	2 769 130	2 101 935	962 373	3 064 308
- Avgitt gjenforsikringspremie	-28 955	-26 927	-55 882	-25 544	9 829	-15 715
Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	-60 345	-	-60 345	-1 502	-	-1 502
- Endring i gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	1 789	-	1 789	1 730	-	1 730
Overført premiereserve fra andre	-	-	-	-	101 588	101 588
<i>Sum premieinntekter for egen regning</i>	2 120 979	533 713	2 654 692	2 076 618	1 073 790	3 150 408
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		71 992	71 992		60 516	60 516
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		-	-		492 550	492 550

Note 2: Erstatninger for egen regning

	Erstatning Skade- forsikring	Erstatning Livs- forsikring	Konsern	Erstatning Skade- forsikring	Erstatning Livs- forsikring	Konsern
Brutto betalte erstatninger	1 303 097	126 693	1 429 790	1 500 189	170 719	1 670 908
-Gjenforsikringsandel av betalte erstatninger	-6 424	-4 939	-11 363	-12 452	-11 578	-24 030
Brutto endringer i erstatningsavsetninger	108 934	103 595	212 529	-29 448	30 237	789
- Endring i gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetninger	-8 492	-20 755	-29 246	1 192	33 337	34 529
Overføring av premiereserve til andre	-	-	-	-	4 742 699	4 742 699
<i>Sum erstatningskostnader for egen regning</i>	1 397 115	204 594	1 601 709	1 459 482	4 965 413	6 424 895

Note 3: Endring i forsikringsmessige avsetninger

	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern	Skadeforsikring	Livsforsikring	Konsern
Endring premiereserve		102 970	102 970		86 520	86 520
Endring gjenforsikringsandel av premiereserven		-10 993	-10 993		-14 126	-14 126
Endring i andre tekniske avsetninger		9 627	9 627		4 390	4 390
Endring kursreguleringsfond		-6 900	-6 900		20	20
Endring tilleggsavsetning		-1 132	-1 132		282	282
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>		93 573	93 573		77 086	77 086
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg		-	-		-4 236 855	-4 236 855
<i>Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse</i>		93 573	93 573		-4 159 769	-4 159 769

Note 4: Premieinntekter og erstatningskostnader Skadeforsikring

	Forsikring mot inntektstap	Yrkes-skadeforsikring	Motorvognforsikring trafikk	Motorvognforsikring - øvrig	og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanse-forsikring	diverse økonomisk tap	Sum
<i>Forfalt premie</i>									
Brutto	40 962	56 936	332 730	630 248	905 814	34 988	167 178	39 633	2 208 489
Gjenforsikringsandel	-489	-680	-4 208	-8 576	-11 706	-443	-1 995	-859	-28 955
For egen regning	40 473	56 256	328 522	621 672	894 108	34 546	165 183	38 774	2 179 534
<i>Opptjent premie</i>									
Brutto	40 168	55 293	327 265	607 495	883 720	33 174	163 805	37 225	2 148 145
Gjenforsikringsandel	-464	-638	-4 002	-7 993	-11 076	-406	-1 890	-697	-27 165
For egen regning	39 704	54 655	323 263	599 502	872 644	32 768	161 914	36 528	2 120 979
<i>Inntrufne erstatninger</i>									
Brutto erstatningskostnader	9 512	60 523	193 290	432 626	604 054	31 470	52 401	28 154	1 412 034
Gjenforsikringsandel	-8 053	-439	-323	-68	-	-	-7 046	-	-14 915
For egen regning	9 512	52 470	193 729	432 302	604 122	31 470	45 356	28 154	1 397 115
Erstatningskostnader i året	36 632	50 958	227 248	453 208	653 539	45 820	69 191	29 425	1 566 020
Brutto avviklingsresultat	-27 120	9 565	-33 958	-20 582	-49 484	-14 350	-16 789	-1 271	-153 990

* Selskapet har kun ikke proposjonal gjenforsikring

Forsikringstekniske avsetninger

	Forsikring mot inntektstap	Yrkes-skadeforsikring	Motorvognforsikring trafikk	Motorvognforsikring - øvrig	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvarsforsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	Naturskadepool	Sum avsetninger 31.12.2021
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	17 441	24 126	155 431	294 157	403 276	14 904	77 395	18 427	19 934	1 025 092
Brutto erstatningsavsetning	89 610	275 279	489 418	136 827	516 508	84 546	59 528	6 607	70 226	1 728 550
Sum brutto forsikringsforpliktelse	107 051	299 405	644 849	430 985	919 783	99 450	136 924	25 035	90 160	2 753 642

Note 4 fortsetter fra forrige side

I tusen

Spesifikasjon Livforsikring	Individuell kapitalforsikring	Gruppelivs forsikring	Individuell rente- og pensjons-	Ulykkes-forsikring	Andre skadebransjer	Sum 2021	Sum 2020
Premieinntekter							
Forfalt premie , brutto	217 477	34 469	206 618	11 140	90 936	560 641	962 373
- Avgitte gjensikringspremier	-4 386	-81	-9 015	-1 140	-12 305	-26 927	9 829
Mottatt premiereserve fra andre						-	101 588
Sum premieinntekter for egen regning	213 091	34 388	197 604	10 000	78 631	533 713	1 073 790
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen							
Renteinntekter	4 013	1 804	4 572	215	1 793	12 395	11 631
Verdiendring på investeringer	1 878	844	2 140	101	839	5 802	18 244
Realisert gevinst og tap på investeringer	17 413	7 827	19 840	932	7 781	53 792	9 219
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	23 304	10 475	26 552	1 247	10 413	71 990	39 093
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen							
Verdiendring på investeringer	-	-	-	-	-	-	65 713
Andre forsikringsrelaterte inntekter							
Provisjonsinntekter	-	51	-	-	-	51	238 971
Erstatninger							
Utbetalte erstatninger, brutto	41 164	14 042	39 311	4 993	27 183	126 694	170 720
- Gjensikringsandel av utbetalte erstatninger	-669	-2 167	4 514	-750	-5 868	-4 939	-11 578
Endringer i erstatningsavsetninger, brutto	9 288	-1 069	137 711	38	-42 373	103 595	30 237
- Endring av gjensfors. andel av erstatningsavsetninger	-622	2 043	-24 416	1 082	1 158	-20 756	33 336
Overføring av premiereserve til andre						-	4 742 699
Sum erstatninger	49 161	12 849	157 121	5 364	-19 900	204 594	4 965 413
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelses-kontraktfastsatte forpliktelser							
Endring premiereserve, brutto	-	-	102 970	-	-	102 970	86 523
Endring gjensikringsandel av premiereserven	-	-	-10 993	-	-	-10 993	-14 126
Endring kursreguleringsfond	-	-	-6 900	-	-	-6 900	20
Endring tilleggsavsetning	-	-	-1 132	-	-	-1 132	282
Endring andre avsetninger	-	-	9 627	-	-	9 627	4 390
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelses-	-	-	93 573	-	-	93 573	77 089
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelses-investeringsvalgportefølje							
Avsetning i livsforsikring med investeringsvalg	-	-	-	-	-	-	-4 236 855
Forsikringsrelaterte driftskostnader							
Salgskostnader	38 152	2 847	38 280	1 931	15 631	96 841	101 680
Forsikringsrelaterte adm. Kostnader	40 657	17 064	47 344	2 180	18 347	125 592	180 924
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	78 809	19 911	85 624	4 111	33 978	222 433	282 603
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen							
Renteinntekter	1 545	695	1 760	83	690	4 773	7 731
Verdiendring på investeringer	723	325	824	39	323	2 234	12 126
Realisert gevinst og tap på investeringer	6 704	3 014	7 639	359	2 996	20 712	6 127
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	8 973	4 033	10 224	480	4 009	27 719	25 985
Andre inntekter/kostnader							
	-2 443	-1 098	-2 783	-131	-1 091	-7 546	54
Resultat før skattekostnad	114 955	15 090	-104 721	2 121	77 884	105 330	355 357
Skattekostnad	24 689	3 241	-22 491	456	16 727	22 622	86 233
Resultat før andre resultatkomponenter	90 266	11 849	-82 230	1 666	61 157	82 708	269 124
Andre resultatkomponenter netto	12	5	13	1	5	35	-783
TOTALRESULTAT	90 278	11 855	-82 217	1 666	61 162	82 744	268 342

2021 tall

Tilgang / avgang	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	25 693	31	6 826	-	7 143
Antall i avgang	22 913	50	5 751	115	5 076
Nytegnet premie pr bransje	20 000	-	9 000	-	5 500

2020 tall

Tilgang / avgang	Dekninger	Avtaler	Dekninger	Dekninger	Dekninger
Antall i tilgang	11 972	35	3 655	-	4 263
Antall i avgang	9 890	30	2 910	156	2 443
Nytegnet premie pr bransje	16 150	1 800	7 715	-	3 673

Note 5: Andre forsikringsrelaterte inntekter

Under andre forsikringsrelaterte inntekter er provisjonsinntekter knyttet til investeringsvalgportefølje fram til overdagelse, i tillegg til engangseffekter som følge av salg og avvikling av pensjonsporteføljen.

Note 6: Spesifikasjon av forsikringsrelaterte driftskostnader

I tusen	Frende Skadeforsikring		Frende Livsforsikring		Sum Frende Liv og Frende Skade	
	31/12/21	31/12/20	31/12/21	31/12/20	31/12/21	31/12/20
Salgskostnader						
Provisjoner	165 058	180 382	81 021	95 549	246 079	275 931
Reklame og merkeknader	7 860	7 455	8 237	6 131	16 096	13 586
	<u>172 918</u>	<u>187 837</u>	<u>89 258</u>	<u>101 680</u>	<u>262 175</u>	<u>289 517</u>
Forsikringsrelaterte adm. Kostnader						
Lønn og sosiale kostnader	143 159	118 083	77 571	90 013	220 729	208 096
Lokalkostnader	11 937	11 286	6 973	8 114	18 910	19 400
IT kostnader	52 294	56 294	26 608	33 100	78 902	89 394
Honorarer og leide tjenester	9 193	7 046	8 762	13 547	17 955	20 593
Diverse kontorkostnader	18 341	17 322	7 225	10 460	25 566	27 782
Kostnadsreducerende inntekter	-43 531	-45 062	-	-	-43 531	-45 062
Avskrivninger/nedskrivninger	8 968	14 680	6 036	25 689	15 003	40 369
	<u>200 360</u>	<u>179 647</u>	<u>133 175</u>	<u>180 923</u>	<u>333 535</u>	<u>360 570</u>
Sum forsikringsrelaterte adm.kostnader	<u>373 277</u>	<u>367 484</u>	<u>222 433</u>	<u>282 603</u>	<u>595 710</u>	<u>650 087</u>

	Frende Holding AS	
	31/12/21	31/12/20
Andre kostnader		
Lønn og sosiale kostnader	1 255	2 393
Styrehonorar inkl arbeidsgiveravgift	1 966	1 773
Honorarer og leide tjenester	1 482	1 752
Administrative tjenester	90	72
Diverse kontorkostnader	15	31
	<u>4 808</u>	<u>6 021</u>

Herav er det kostnadsført følgende godtgjørelse til revisor: (inkl. mva)	Frende Holding AS		Frende Skadeforsikring		Frende Livsforsikring		Frende Holding konsern	
	31/12/21	31/12/20	31/12/21	31/12/20	31/12/21	31/12/20	31/12/21	31/12/20
Lovpålagt revisjon	139	124	536	429	556	454	1 232	1 007
Andre tjenester utenfor revisjonen	-	-	-	-	-	-	-	-
	<u>139</u>	<u>124</u>	<u>536</u>	<u>429</u>	<u>556</u>	<u>454</u>	<u>1 232</u>	<u>1 007</u>

Konsernet hadde 307(287) ansatte pr. 31.12.21.

Note 7: Lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Selskapsledelse	Lønn	Opptjente pensjonsrettigheter, innbetalt innskuddspensjon	Bonus	Andre godtgjørelser
Vegar Styve, konsernsjef (formelt ansatt i Frende Holding)	2 437	1 117	-	226
Andre ledende ansatte				
Erik Bjordal**	1 735	444	-	221
Elin Sture Næss** (daglig leder Frende Liv)	1 478	350	-	234
Tor Olav Langeland* (daglig leder Frende Skade)	1 747	498	-	233
Hallvard Natvik*	1 608	436	-	247
Marius Fredheim	1 483	321	-	222
Anne Therese Vonheim*	1 417	291	-	239

* Formelt ansatt i Frende Skade

**Formelt ansatt i Frende Liv

Frende Skadeforsikring og Frende Livsforsikring (Frende Forsikring) har felles ledergruppe. Konsernsjef er formelt ansatt i Frende Holding. Vedr. pensjonsforpliktelse i konsernet vises til note 17.

Styret i Frende Holding AS	Honorar fra selskapet	Honorar fra Frende Livsforsikring	Honorar fra Frende Skadeforsikring
Jan Erik Kjerpeseth, styreleder	256		
Geir Bergskaug, nestleder	171		17
Pål Strand	171		
Trond Teigene	171		
Vidar Skaar	171		
Anne-Grethe Knudsen	171	17	
Agnar Langeland	171		
Dag Alvern	171		
John Haldor Wiik	171		
Bjørn-Erik Gjerde	171		17
Stian Osa	171	17	

Informasjon om styrehonorar i note 10 i Frende Skade og note 6 i Frende Liv.

Medlemmer av konsernets risiko og revisjonsutvalg har mottatt kr. 25 000 i honorar i 2021. Medlemmer har vært Jan Erik Kjerpeseth, Geir Bergskaug og Anne Grethe Knudsen

Det er ikke gitt lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til ledende ansatte fra Frende holding eller andre selskaper i konsernet.

Note 8: Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

I tusen	31/12/21		31/12/20	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Selskapsporteføljen				
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	902 256	900 831	789 853	817 585
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjefondsandeler	536 141	536 141	549 598	549 598
Obligasjoner/ rentefond	2 360 407	2 360 407	2 578 637	2 578 637
Eiendomsfond	816 924	816 924	549 040	549 040
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	12 568	12 568	11 880	11 880
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	3 726 040	3 726 040	3 689 155	3 689 155
Sum finansielle eiendeler selskapsporteføljen	4 628 296	4 626 871	4 479 008	4 506 740
Kollektivporteføljen				
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost				
Investeringer som holdes til forfall	259 358	258 860	191 395	197 379
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjefondsandeler	147 753	147 753	124 172	124 172
Obligasjoner/ rentefond	629 958	629 958	612 390	612 390
Eiendomsfond	215 313	215 313	120 491	120 491
Bankplasseringer				
Plasseringsmidler bank	4 072	4 072	5 072	5 072
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	997 095	997 095	862 125	862 125
Sum finansielle eiendeler kollektivporteføljen	1 256 453	1 255 955	1 053 520	1 059 504
Sum finansielle eiendeler	5 884 749	5 882 826	5 532 528	5 566 244
Kollektiv/Selskapsporteføljen				
31/12/21				
Aksjefond				
AKO Global Long-Only	51 072			
Ardevora Global Long-only Equity	37 469			
Danske Bank Aksjefond	27 986			
DnB Grønt Norden	45 098			
Genesis Emerging Markets Investment Company	25 378			
Kempen Global Small Cap	21 535			
Nordea 1 Emerging Stars Ec. Fund	16 506			
Nordea 2 Global Opp. Eq Fund	53 575			
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	118 814			
Nordea Nordic Small Cap Growth	65 999			
Nordea1-Global Climate and Env BI	26 119			
SGA Global Equity Growth Fund Class	41 639			
Storebrand Aksje innland	23 484			
Storebrand Global ESG Pluss Valutasikret	44 492			
Derivater	1 359			
Diverse mindre investeringer	83 369			
	683 894			
Pengemarkedsfond / Obl. fond				
Alfred Berg Nordic High Yield	110 988			
Danske Invest Euro High Yield Oblig	59 707			
DNB Low Carbon Credit E	236 994			
DNB High Yield	81 027			
DnB Global High Grade	79 534			
Pareto Fond	65 541			
	633 791			
Eiendomsfond				
DEAS	497 924			
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	236 316			
Pareto Eiendomsfellesskap	168 570			
Union Core Real estata Fund	129 427			
	1 032 237			
Rentepapirer				
Rentepapirer til virkelig verdi	2 356 560			
Rentepapirer til amortisert kost	1 161 628			
	3 518 188			
Bankplasseringer	16 639			
Sum finansielle eiendeler	5 884 749			

Note 8 Finansielle eiendeler, forts.

I tusen

Rentepapirer - fordeling per sektor

Sektor	31/12/21
Stat- / statsgaranterte	2,1 %
Boligkredittforetak	10,0 %
Kommune / fylke	6,3 %
Bank / Finans	39,8 %
Industri	41,7 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - fordeling per ratingskategori

Rating	31/12/21
AAA	9,7 %
AA	19,0 %
A	39,4 %
BBB	22,2 %
BB	1,1 %
B	0,7 %
CCC eller lavere	0,2 %
Ikke ratet	7,6 %
Sum	100,0 %

Rentepapirer - 10 største utstedere

Utsteder	31/12/21
Sparebanken Øst	3,4 %
Sparebank 1 SR Bank ASA	2,9 %
Entra ASA	2,9 %
Sparebank 1 SMN	2,5 %
Sparebank 1 Østlandet	2,4 %
Sparebank 1 Nord Norge	2,4 %
Sff Bustadkreditt AS	2,3 %
Ferde As	2,3 %
BN Bank Asa	2,3 %
Sparebanken Sor	2,2 %
Sum	25,4 %

Balanseført verdi er virkelig verdi. Virkelig verdi er fondskurser per 31.12.2021.

Verdsettelsesteknikker finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Selskapsportefølje/ Kollektivportefølje	Selskapsportefølje/ Kollektivportefølje
	31/12/2021	31/12/2020
Kategori		
I	1 333 733	1 390 026
II	2 357 165	2 491 724
III	1 032 237	669 531
	4 723 135	4 551 281
I	28%	31%
II	50%	55%
III	22%	15%
	100%	100%
I Kvoterte priser i aktive markeder		
II Verdsettelsesteknikker (observerbar input) Kategori omfatter instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte eller indirekte observerbar. Obligasjoner er klassifisert på dette nivå.		
III Verdsettelsesteknikker (ikke observerbar input) Eiendomsporteføljene er klassifisert under dette nivå og verdsettes ved direkte avkastningsmetode.		
Netto inntekter finansielle instrumenter	31/12/21	31/12/20
Renteinntekter bankinnskudd	1 127	-4 857
Renter ansvarlig lån	-13 948	-16 657
	-12 821	-21 514
Renter obligasjoner hold til forfall	19 278	18 867
Verdiendring og nedskrivning rentefond/ obligasjoner	-39 153	-6 267
Renter på rentefond/ obligasjoner	35 058	42 047
Realisert gevinst rentefond/ obligasjoner	58 873	42 984
Verdiendring aksjefond	33 762	67 578
Verdiendring eiendomsfond	115 439	16 249
Verdiendring rentederivater	-6 377	7 152
Realisert gevinst aksjefond	77 702	20 611
Realisert eiendomsfond	24 194	10 758
Realisert gevinst/tap rentederivater	8 953	-9 877
Sum inntekter fondsandeler	327 730	210 101
Sum inntekter finansielle instrumenter	314 909	188 587
Fordelt i konsernresultatet:		
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	71 992	39 094
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	242 917	149 493
	314 909	188 587

Note 9: Fordringer på forsikringstakere

I tusen	Sum	Ikke forfalt	Under 30		
			dager	30-60 dager	>60 dager
Fordringer på forsikringstakere	13 304		4 784	3 112	5 408
Andre fordringer direkte forsikring	885	618	267	-	-
Ikke forfalt, ikke fakturert forsikringspremie	301 308	301 308	-	-	-
Ikke forfalt, fakturert forsikringspremie	494 694	494 694	-	-	-
Sum fordringer forsikringstakere	<u>810 191</u>	<u>796 620</u>	<u>5 051</u>	<u>3 112</u>	<u>5 408</u>

Premie inntektsføres i henhold til hovedforfall, kunden faktureres i samsvar med betalingsavtale.

Ubetalt forsikringspremie > 60 dager går til avgang og avtalen med kunden kanselleres.

Det beregnes korttidspremie til kunden for den tiden selskapet i henhold til loven må stå ansvar for avtalen.

Note 10: Risikostyring
Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen for den enkelte forsikringskontrakt består av sannsynligheten for at forsikringstilfellet inntreffer og av usikkerheten i størrelsen på utbetalingen.

Forsikringsrisiko styres gjennom avsetninger for fremtidige forventede erstatninger på eksisterende kontrakter, prising av risikoelementet i forsikringspremien, og gjennom reassuransekontrakter.

I tillegg styres risikoen via retningslinjer i forhold til hvilke type risiki som selskapet aksepterer i sin portefølje.

Finansiell risiko

Frende bærer finansiell risiko knyttet til forvaltningen av selskapets investeringsportefølje. Gjennom behandlingen av selskapets kapitalforvaltningsstrategi fastsetter styret rammene for kapitalforvaltningen, inkludert rammer for den strategiske aktivaallokeringen.

Finansiell risiko deles normalt inn i tre hovedkategorier; markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Denne finansielle risikoen styres på aggregert nivå gjennom selskapets kapitalforvaltningsstrategi, og på detaljert nivå gjennom utforming av de enkelte forvaltningsmandater.

Markedsrisiko

Markedsrisiko representerer risiko for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn

av endringer i markedspriser. Markedsrisiko omfatter tre typer risiko; renterisiko, valutarisiko og annen prisrisiko.

Renterisiko representerer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi vil svinge på grunn av endringer i markedsrentene. Frende styrer renterisikoen gjennom rammer knyttet til bl.a. porteføljens rentedurasjon. Ved utgangen av 2021 var rentedurasjonen for omløpsporteføljen på 1,8 år.

Valutarisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge som følge av endringer i valutakurser. Frende sikrer det meste av valutarisikoen i porteføljene. Valutaeksponeringen overvåkes til enhver tid, og det foretas valutasikringstransaksjoner innenfor rammene av selskapets kapitalforvaltningsstrategi.

Annen prisrisiko representerer risikoen for at virkelig verdi på et finansielt instrument vil svinge på grunn av endringer i markedspriser. Aksjerisikoen håndteres bl.a. gjennom en veldiversifisert portefølje av noterte verdipapirer både ift geografi og sektorer.

Kredittrisiko

Kredittrisiko omfatter risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en forpliktelse. Kredittrisikoen styres gjennom flere virkemidler som bl.a. rammer knyttet til renteporteføljenes kreditturasjon, øvre grenser for eksponering mot navngitte

motparter, rammer knyttet til motpartenes rating, samt krav til diversifisering av porteføljen.

Frende foretar minst årlig, sammen med hovedforvalter, en dypere gjennomgang av de enkelte utstederne. Hver enkelt utsteder blir gjennom dette analysert og klassifisert. Rammene for eksponering mot hver enkelt motpart vurderes så på bakgrunn av denne gjennomgang.

Frende sine direkteide rentepapirer og globale rentefond består av investeringer der motparten betraktes som investment grade. Ut over dette har Frende ved utgangen av 2021 omlag 4,9 % av den samlede renteporteføljen plassert i fond med investering i nordiske høyrente obligasjoner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift. Frende følger likviditetsutviklingen på daglig basis, og har gode prosesser for å sørge for at selskapet til enhver tid har nok likviditet tilgjengelig til å møte sine forpliktelser. Frende sin investeringsportefølje består utelukkende av likvide papirer og fondsplaseringer som vil realiseres ved et likviditetsbehov.

Selskapets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal være tilgjengelig likvide midler til å møte forpliktelser ved forfall.

Note 10: Risikostyring fortsetter

Sensitivitet finansielle eiendeler - effekt på markedsverdi

	31/12/21	31/12/20
10% fall i kurs aksjefond	-67 783	-64 910
1% fall i rentenivå	-55 061	-56 078

Skatteeffekt er ikke hensyntatt i oppstillingen.

Sensitivitetsanalysen er gjort kun for selskaps-/ kollektivporteføljen ettersom endringer i rente og kurs på fond i investeringsvalgporteføljen nøytraliseres ved avsetning til kundefond.

Note 11: Ansvarlig lånekapital

Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupong rente	Utestående
NO0010839731	frende	18/12/2018	18/12/2028	3,73%	425 000

Obligasjonsrenten fastsettes som 3 måned NIBOR +margin. Obligasjonene er uten avdrag. Formål med obligasjonene er at de skal kvalifisere som basiskapital

Note 12: Varige driftsmidler i konsernet

I tusen	IT utstyr	IT system	Kontor-inventar	Eiendom	Sum
Anskaffelseskost 01.01.21	20 514	376 690	19 125	12 928	429 257
Tilgang	2 707	30 541	-	-	33 248
Avgang	-	-	-	-	-
Akkumulerte nedskrivning	-	87 719	-	-	87 719
Akkumulerte avskrivninger	18 731	272 540	19 011	2 528	312 811
Bokført verdi 31.12.21	4 490	46 971	114	10 400	61 975
Årets nedskrivning	-	2 000	-	-	2 000
Årets avskrivning	2 158	10 062	136	648	13 003
Forventet økonomisk levetid	3 år	5 år	5 år	20 år	
Avskrivningssats	33%	20%	20%	5%	

IT systemer er kjøpte systemer tilpasset virksomheten. Systeminvesteringene er klassifisert som immateriell eiendel i balansen. Systemene avskrives lineært regnskapsmessig og skattemessig, over antatte økonomiske levetid.

Verdi av kjøpte systemer er vurdert til virkelig verdi ved balansetidspunktet.

Note 13: Fordring konsern Frende Holding AS

	31/12/21	31/12/20
Konsembidrag	74 121	56 500
Utbytte	382 379	553 500
Andre konsernfordringer	-	-
	<u>456 500</u>	<u>610 000</u>

Note 14: Forsikringstekniske avsetninger

	31/12/21	31/12/20
Forsikringstekniske avsetninger i Skadeforsikring		
Premieavsetn.uopptjent premie	1 025 092	964 747
Erstatningsavsetning	1 728 550	1 619 616
Sum forsikringsforpliktelse brutto skadeforsikring	<u>2 753 642</u>	<u>2 584 363</u>

Forsikringstekniske avsetninger klassifisert som egenkapital

Avsetning til garantiordningen	94 500	90 600
Avsetning til naturskadefondet	18 223	
	<u>112 723</u>	<u>90 600</u>

Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfaste forpliktelser

Premiereserve	571 977	469 007
Erstatningsavsetning	597 445	493 850
Tilleggsavsetning	4 660	5 792
Kursreguleringsfond	-	6 900
Andre tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheter	37 788	28 161
Sum forsikringsforpliktelse brutto livsforsikring	<u>1 211 869</u>	<u>1 003 710</u>

Note 15: Annen gjeld

Leverandørgjeld	9 136	21 662
Forskuddstrekk	9 213	9 613
Skyldig arbeidsgiveravgift/ finansskatt	11 677	10 208
Annen gjeld	19 430	28 855
Gjeld trafikkforsikringsavgift	150 184	135 430
Sum	<u>199 640</u>	<u>205 768</u>

Annen gjeld Frende Holding AS

Avsatt utbytte	<u>380 000</u>	<u>502 000</u>
----------------	----------------	----------------

Note 16: Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

Påløpte renter	445	691
Påløpt arbeidsgiveravgift	4 037	3 792
Feriepenger	21 135	20 366
Bonus	13 077	7 622
Skyldig provisjon	23 967	23 742
Avsatt merverdiavgift	-	2 088
Avsetninger for forpliktelser	24 560	9 399
Sum	<u>87 220</u>	<u>67 700</u>

Note 17: Usikre forpliktelser

Det er knyttet en betinget forpliktelse til kjøpesumjusteringer fram i tid dersom forutsetninger lagt til grunn i avtale om porteføljeoverdragelse pensjonsportefølje endres vesentlig fem år etter avtalen er inngått.

Forpliktelsen er ved balansetidspunktet vurdert i samsvar med standard for regnskapsføring av usikrede forpliktelse og betingede eiendeler. Og ut fra sannsynlighetsvurdering er estimert en forpliktelse på MNOK 15 per 31.12.21.

Note 18: Skattekostnad

Frende Holding AS		Frende Holding, konsern			
31/12/20	31/12/21	31/12/21	31/12/20		
Årets skattekostnad fordeler seg på:					
0	0	Betalbar skatt	139 945	164 375	
		For mye/ for lite avsatt skatt tidligere år	-3 826	440	
0	0	Sum betalbar skatt	136 119	164 815	
-430	-357	Endring utsatt skattefordel	8 415	-1 798	
-429	-357	Sum skattekostnad	144 534	163 017	
Beregning av årets skattegrunnlag:					
551 782	380 952	Totalresultat før skatt	666 674	721 075	
		<i>Permanente forskjeller:</i>		-	
		Ikke fradragsberettigete kostnader	361	528	
		Realisert/ urealisert under fritaksmetoden/ konsemdrag			
-553 500	-382 379	skattefritt	-87 142	-71 295	
1 718	1 427	Endring midlertidige forskjeller	-20 114	7 190	
-	-	Årets fremførbare underskudd		-	
0	0	Årets skattegrunnlag	559 780	657 498	
Utsatt skattefordel vedrører følgende midlertidige fordeler					
31/12/20	31/12/21		31/12/21	Endring 2021	31/12/20
		Varige driftsmidler	-4 901	-13 693	-18 595
		Justering driftsmidler		13 547	13 547
-12 531	-13 958	Pensjonsforpliktelser	-30 838	1 472	-29 366
		Forskjell knyttet til overført pensjonsforpliktelse	6 997	-	6 997
6 997	6 997	Sikkerhetsavsetning	126 494	21 082	147 576
-	-	Kostnadsavsetninger	-	-7 928	-7 928
-	-	Urealisert verdiendring rentefond	128 968	-54 643	74 325
-	-	Gevinst/ taps konto	-	20 049	20 049
-17	-18	Fremførbart underskudd	-18	1	-17
-5 551	-6 978		226 702	-20 114	206 589
1 388	1 744	Utsatt skatt forpliktelse	-56 676	5 028	-51 647
		Effekt av justering driftsmidler		3 387	-3 387
		Utsatt skatt i balansen	-56 676	8 415	-55 034
		Anvendt skattesats	25%		27%

Note 19: Bundne midler

Pr 31.12.21 hadde konsernet 9 558 (i tusen kroner) i bankinnskudd skattetrekk.

Note 20: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser Frende Holding, konsern
Ytelsesplan i usikrede ordninger

Selskapet har pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere og utbetaler førtidspensjon fra 65 til 67 år, samt alderspensjon for lønn over 12G.

Selskapet har også avtale med administrerende direktør og utbetaler førtidspensjon fra 62 til 67 år samt alderspensjon for lønn over 12G. Disse ordningene er usikrede og dekkes over selskapets drift.

Den usikrede driftsordningen omfatter totalt 9 personer

Aktuarielle beregninger

Alle pensjonsordningene er behandlet etter IAS 19R. Det vil si at estimatavvik umiddelbart amortiseres og føres mot utvidet resultat. Aktuarberegningene er utført av aktuarer i NIP.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Det er betalt totalt 17 207 (i tusen kroner) i innskuddspremie for 2021.

	31/12/21	31/12/20
Netto pensjonskostnad		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 575	2 341
+ Netto rentekostnader	514	664
+ Avkastning på pensjonsmidler	-	-
+ Periodisert arbeidsgiveravgift/finansskatt	590	574
= Netto resultatført pensjonskostnad	<u>3 679</u>	<u>3 578</u>

	31/12/21	31/12/20
Beregnet pensjonsforpliktelse usikrede ordninger		
Pensjonsforpliktelse 01.01 (korr 01.01.17)	36 670	37 289
+ Resultatført pensjonskostnad	3 679	3 578
- Estimatavvik ført mot utvidet resultat	-83	1 647
Utbetalt pensjon over drift	1 352	5 844
= Netto pensjonsforpliktelse	<u>38 914</u>	<u>36 670</u>

Økonomiske forutsetninger:

	31/12/21	31/12/20
Diskonteringsrente	1,90%	1,70%
Årlig lønnsvekst	2,75%	2,25%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0%/ 1,5%	0%/ 1,5%
Årlig økning i G	2,50%	2,00%
Forventet avkastning på fondsmidler	1,90%	1,70%
Arbeidsavgift	14,10%	14,10%
Finansskatt	5,00%	5,00%

Aktuarielle forutsetninger:

Frivillig avgang medlemmer over/under 40 år	0-8 %	0-8 %
Uttakstilbøylighet AFP/ Førtidspensjonsavtale	i. a.	i. a.
Lineær opptjening		
Bransjens tariffgrunnlag utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNO)	K2013/KU	K2013/KU

Note 21: Resultat per aksje
Konsernets resultat per aksje

	31/12/2021	31/12/20
Konsernets resultat	522 140	558 058
Antall aksjer	6 760 000	6 760 000
Resultat per aksje (kroner)	77,24	82,55

Aksjonærenes andel av aksjekapitalen er uendret etter gjennomførte emisjoner og nedskrivning av aksjekapital.

Note 22: Inntekt på investering i datterselskap Frende Holding AS

Konsernbidrag fra datter	21 750	21 500
Utbytte fra datterselskap	378 250	553 500
	400 000	575 000

Note 23: Aksjonærer pr. 31.12.20

Frende Holding AS	Eierandel	Antall aksjer
Sparebanken Vest	41,40%	2 798 882
Sparebanken Sør	21,05%	1 422 780
Sparebanken Øst	13,75%	929 334
Sparebanken Sogn og Fjordane	10,42%	704 695
Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal	2,30%	155 480
Spareskillingsbanken	1,71%	115 462
Haugesund Sparebank	1,61%	109 019
Skudenes & Aakra Sparebank	1,15%	77 693
Flekkefjord Sparebank	0,93%	63 049
Varig Hadeland Forsikring	0,90%	60 840
Søgne og Greipstad Sparebank	0,84%	56 473
Fana Sparebank	0,83%	56 321
Varig Orkla Forsikring	0,80%	54 080
Voss Sparebank	0,76%	51 061
Lillesand Sparebank	0,61%	41 459
Luster Sparebank	0,57%	38 324
Etne Sparebank	0,37%	25 048
		6 760 000

Frende Holding AS

Aksjer i datterselskaper	Antall aksjer	Eierprosent	Bokført verdi
Aksjer i Frende Skadeforsikring AS*	5 000 000	100%	840 000
Aksjer i Frende Livsforsikring AS	1 750 000	100%	205 000
			1 045 000

Note 24: Kapitalkrav

I Solvens II balansen verdsettes eiendeler og forpliktelse til virkelig verdi.

Forsikringsforpliktelse i Solvens II balansen er beregnet til beste estimat av premie og erstatningsavsetning, i tillegg til en risikomargin som reflekterer tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene. Beste estimat på erstatningsforpliktelse er neddiskontert kontantstrøm over forpliktelsens levetid, mens beste estimat av premieavsetningen er definert som nåverdien av ikke inntrufne skader og fremtidige omkostninger knyttet til løpende forsikringsavtaler. I disse beregningene inngår blant annet antagelser om fremtidige skadeprosenter, kostnadsprosenter og avgangsprosenter.

Forsikringsforpliktelse i regnskapsbalansen er ikke opptjent premie som følge av periodisering av forfalt premie etter pro rata prinsippet, samt nominell erstatningsavsetning tilsvarende skadetilfeller inntruffet, men ikke oppgjort på balansetidspunktet. Premiereserver i Liv utgjør nåverdien av forsikringsforpliktelse i henhold til de enkelte forsikringsavtaler.

(i tusen)	Solvens II balanse 31.12.2021	Solvens II balanse 31.12.2020
Eiendeler i balansen	6 992 900	6 554 050
Mer-/ mindre verdier	-885 939	-700 521
Sum eiendeler solvens II balansen	6 106 961	5 853 529
Beste estimat inkl risikomargin forsikringsforpliktelse		
forpliktelse	2 858 905	2 649 056
Utsatt skatt forpliktelse	82 464	83 984
Andre forpliktelse	1 102 356	1 038 359
Sum gjeld solvens II balansen	4 043 725	3 771 399
Fradrag forventet utbytte	380 000	502 000
Basiskapital 1	1 620 733	1 517 627
Tellende del ansvarlig lån	425 000	425 000
Annen kategori 2 kapital	62 503	62 503
Basiskapital 2	487 503	487 503
Ansvarlig kapital under Solvens II	2 108 236	2 005 130
	Solvens-kapitalkrav	Solvens-kapitalkrav
Operasjonell risiko	85 897	83 084
Markedsrisiko	817 417	705 005
Motpartsrisiko	20 119	25 616
Forsikringsrisiko	914 024	867 962
Diversifiseringseffekter	-508 113	-470 177
Risikoreducerende effekter av utsatt skatt	-82 464	-83 984
Kapitalkrav	1 246 880	1 127 506
Solvensmargin	169%	178%
Minstekapitalkrav	495 112	467 000
Margin minstekrav	347%	345%
Beregning MCR		
Ansvarlig kapital med redusert andel TIER 2	1 719 756	1 611 027
Margin minstekrav	347%	345%
Maks andel	99 022	93 400

Note 25: Hendelser etter balansedagen

Russlands invasjon av Ukraina den 24. februar har ført til en kraftig reaksjon i de globale finansmarkedene. Frende's forsikringsvirksomhet har svært liten direkte eksponering til Ukraina eller Russland, men finansavkastningen vil bli påvirket av den fremtidige utviklingen i internasjonal økonomi.

Til generalforsamlingen i Frende Holding AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Frende Holding AS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Bergen, 24. mars 2022
PricewaterhouseCoopers AS

Jon Haugervåg
Statsautorisert revisor